

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 47/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti A., spol. s r. o., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 95/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti A., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2010 doručená sťažnosť spoločnosti A., spol. s r. o., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 95/2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Dňa 17. 03. 2008 podal sťažovateľ na Okresný súd Banská Bystrica „Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia o zaplatenie 11 965,- Sk s príslušenstvom“ zo dňa 07. 02. 2008 voči žalovaným:

- 1. Slovenská republika – Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky...,*
- 2. Daňový úrad S...,*
- 3. B., spol. s r. o.,...*

Sťažovateľ vo firme B., spol. s r. o. K., organizačná zložka zahraničnej osoby Ž. (ďalej len vedľajší účastník) nakúpil rôzne druhy farieb na motorové vozidla v celkovej hodnote 11 965,-Sk. Za uvedený tovar dodávateľovi žalobcovi vystavil faktúru č. 2007800368 zo dňa 30. 11. 2007, ktorá bola splatná dňa 14. 12. 2007.

Sťažovateľ príkazom z účtu omylom poukázal platbu 11 965,- Sk za uvedenú faktúru č. 2007800368 na účet č... žalovaného v 3. rade, pretože v dávnej minulosti od neho bral tovar, a preto mal jeho účet uložený v počítači. Skutočnosť je taká, že na žalovaného v 3. rade je daňová exekúcia a preto platba žalobcu vo výške 11 965,- Sk automaticky prešla na žalovaného v 2. rade.

Sťažovateľ výzvou zo dňa 22. 01. 2008 vyzval žalovaného v 2. rade, aby mu omylom zaslanú pohľadávku platbu žalovanému v 2. rade vo výške 11 965,- Sk, ktorá na základe daňovej exekúcie prešla na žalovaného v 1. rade vrátil, ako neoprávnený majetkový prospech.

Žalovaný v 2. rade listom „Odpoveď na výzvu“ zo dňa 5. 2. 2008 oznámil žalobcovi, že v zmysle § 58 ods. 6 Zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov, správca dane je povinný prijať každú platbu na daň, i keď nie je vykonaná daňovým subjektom, a zaobchádzať s ňou rovnakým spôsobom, akoby ju zaplatil daňový subjekt. Vrátenie platby tomu, kto ju za daňový subjekt zaplatil, nie je prípustné a preto 11 965,- Sk nevrátil.

Sťažovateľ bol nútený napísať na Okresný súd Banská Bystrica podanie „Žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia o zaplatenie 11 965,- Sk s príslušenstvom“ zo dňa 07. 02. 2009 – príloha č. 1.

Podľa ustanovenia §451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. V danom prípade je bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu.

Okresný súd Banská Bystrica do dnešného dňa vo veci samej nerozhodol, čo je horšie je to, že do dnešného dňa nevytýčil ani jedno pojednávanie.

Preto sa sťažovateľ podaním „Sťažnosť na prieťahy v konaní“ zo dňa 18. 09. 2009 – príloha č. 2 obrátil na predsedu Okresného súdu Banská Bystrica s tým, že poukázal na prieťahy v konaní a požiadal ho, aby v predmetnej veci zjednal nápravu.

Predseda Okresného súdu Banská Bystrica listom „Odpoveď na sťažnosť“ zo dňa 07. 10. 2009, sp. zn. Spr. 3046/2009 – príloha č. 3 uznal ako opodstatnenú sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní a prisľúbil, že v predmetnej veci prijal opatrenia, aby súd plynulé konal.

Skutočnosť je taká, že od uvedenej odpovede uplynuli dva mesiace a súd vo veci samej nevytýčil žiadne pojednávanie.

Nečinnosťou okresného súdu vznikla sťažovateľovi značná škoda. Sťažovateľ je obchodná firma a preto mohol viac krát otočiť predmetné finančné prostriedky. Uvedené spôsobuje sťažovateľovi psychické a zdravotné problémy aj preto, že na predajňu ma päť melónový úver, ktorý musí splácať, a preto mu je dobrý každý cent.

Z uvedeného stručného prehľadu je zrejmé, že súdne konanie, ktorého lehota začala plynúť podaním „Žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia o zaplatenie 11 965,- Sk“ zo dňa 07. 02. 2008 na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý bol súdu doručený dňa 17. 03. 2008, nie je do dnešného dňa právoplatne skončené. Ku dňu 04. 01. 2010 tak celé súdne konanie trvá viac ako 21 mesiacov, čo spôsobuje vznik právnej neistoty na strane sťažovateľa, ktorý sa týka vrátenia neoprávneného majetkového prospechu, čím dochádza k porušeniu jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov.»

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 95/2008 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby mu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietrahov a zaplatiť jej primerané finančné zadost'účinenie v sume 3 320 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, III. ÚS 170/06).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 95/2008. Sťažovateľka sa podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov domáhala ochrany svojich práv podaním sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu z 18. septembra 2009.

Predseda okresného súdu reagoval na predmetnú sťažnosť listom sp. zn. Spr 3046/2009 zo 7. októbra 2009, v ktorom podrobne opísal prehľad úkonov vykonaných vo veci a uviedol, že *„samotné nevytýčenie termínu pojednávania v predmetnej veci bolo spôsobené aj vadami návrhu z Vašej strany ako žalobcu. V súčasnosti sú problémy s doručovaním výzvy súdu navrhovanému vedľajšiemu účastníkovi, pretože súhlas navrhovaného vedľajšieho účastníka s jeho vstupom do konania je potrebný... Keďže vo veci boli zistené prietahy v konaní, Vašu sťažnosť považujem za dôvodnú. Z titulu svojej funkcie som vykonal niektoré opatrenia, na základe ktorých by mali byť nedostatky v činnosti súdu odstránené a vo veci by mal súd konať plynule. Ďakujem Vám za signalizovanie nedostatkov, ktoré môžem využiť k riadiacej práci.“*

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k názoru, že hoci sťažovateľka podala predtým, ako sa obrátila na ústavný súd (8. januára 2010), sťažnosť na prietahy v konaní (18. septembra 2009), takéto využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nepredstavuje dostatočný časový priestor na poskytnutie možnosti

okresnému súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený jeho nečinnosťou. Z odpovede predsedu okresného súdu (7. októbra 2009) vyplýva jednak to, že návrh (žaloba) sťažovateľky sa vyznačoval nedostatkami, ktoré bolo potrebné odstraňovať, čo samo osebe spôsobilo vznik (ním uznaných) prietáhov v konaní, ale najmä to, že predseda okresného súdu vykonal opatrenia, aby už k zbytočným prietahom nedochádzalo.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre uviedol, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými obdobiami nečinnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrh (sťažnosť) odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Doterajšia dĺžka konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 63 Cb 95/2008 zatiaľ vylučuje, aby ho bolo možné pokladať za konanie so zbytočnými prietahmi, resp. nepostačuje na prijatie záveru, že by kratšie obdobia nečinnosti dosahovali takú intenzitu, aby ich bolo možné označiť za zbytočné prietahy.

Vychádzajúc z uvedeného, ako aj zo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd zastáva názor, že podanie predmetnej sťažnosti bolo v danom prípade zo strany sťažovateľky iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní (m. m. IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06).

V prípade, ak okresný súd bude naďalej vo veci nečinný, sťažovateľke nič nebráni, aby sa s prípadnými námietkami proti konaniu okresného súdu obrátila na ústavný súd.

Na základe týchto skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2010